

Ι.Δ. Ιωαννίδης

Το καυκασιανό παραμύθι

Στη διάρκεια τον πολέμου ένα μικρό κορίτσι χάνει τη μητέρα του. Το σώζει μια γυναίκα, που το υιοθετεί και το ανατρέφει με τρυφερότητα και αγάπη. Μετά από χρόνια, η φυσική του μητέρα, που ποτέ δε σταμάτησε να το αναζητά, το ξαναβρίσκει και θέλει να το πάρει κοντά της. Στο κείμενο που ακολουθεί, η Μόνα, η θετή μητέρα της ιστορίας μας, διηγείται στο παιδί ένα παραμύθι, με σκοπό να το προετοιμάσει για την αλήθεια, αλλά και για τις αλλαγές που πρόκειται να συμβούν στη ζωή του.

Από κείνο, το ίδιο κιόλας βράδυ, άρχισε να του λέει με δικά της

λόγια απλά το καυκασιανό παραμύθι του «Κύκλου με την κιμωλία».

«Ήταν, που λες, Λουλούδι μου, στα πολύ παλιά χρόνια, ένας βασιλιάς και μια βασίλισσα, που είχαν ένα μεγάλο παλάτι, που έμπαινες και δεν ήξερες τι να πρωτοθαυμάσεις. Τις ζωγραφιές, τους καθρέφτες, τα χρυσαφικά, τα χαλιά, τους κήπους, τα πατώματα κι ό,τι άλλο θες. Ο βασιλιάς κι η βασίλισσα δεν είχαν παιδιά. Όλα τα καλά τα είχαν. Μόνο ένα παιδί τούς έλειπε. Όσπου μια μέρα ήρθε κι αυτό το καλό. Χαρές, γιορτές, γλέντια, που κράτησαν μέρες. Και τότε, πάνω στο μεθύσι της χαράς του, ο βασιλιάς είπε ότι δε φοβόταν πια κανένα. Κανένα.

Το άκουσε ο δράκος Πόλεμος και λέει: "Να δεις, θα τους δείξω εγώ!". Παίρνει τα τσιράκια* του και πάνε και βάζουν φωτιά στο παλάτι. Και τρέχει ο βασιλιάς να σωθεί και τρέχει η βασίλισσα να φύγει. Αλλά, προτού να βγει από το παλάτι, η βασίλισσα θυμήθηκε ότι ξέχασε να πάρει το πιο ακριβό πράγμα που είχε στον κόσμο: ένα μεγάλο ρουμπίνι που άστραφτε σαν μικρός ήλιος. Τρέχει, που λες, το παίρνει και φεύγει από την πίσω πόρτα. Μόλις βγήκε από το παλάτι, θυμήθηκε ότι είχε κι ένα άλλο πολύτιμο πράγμα: το μονάκριβο παιδί της που κοιμόταν στην κούνια του. Αχ, πώς το ξέχασε! Κάνει να γυρίσει να το πάρει, μα βλέπει ότι τα τσιράκια του δράκου Πόλεμου είχαν μπει στο παλάτι. "Αχ, βαχ", τι να κάνει η βασίλισσα, φεύγει με την άμαξα και γλιτώνει τη ζωή και το ρουμπίνι της».

— Και το παιδί, τι έγινε το παιδί;

— Ναι, το παιδί. Θα δεις τι έγινε.

«Πέρασαν χρόνια κι η βασίλισσα, που δεν ήταν πια βασίλισσα κι ο άντρας της είχε σκοτωθεί, μαθαίνει ότι το παιδί της ζούσε. Το είχε σώσει μια από τις υπηρέτριές της, η πιο μικρή. Όταν είδε ότι το ξέχασαν, το πήρε και με κίνδυνο της ζωής της το έσωσε. Δεν είχε άμαξα να φύγει αυτή, δεν είχε άλογα, δεν είχε λεφτά. Το πήρε και, περπατώντας, τράβηξε προς το βουνό. Κι εκεί κρύφτηκε. Ύστερα, βρήκε κάτι καλούς ανθρώπους που της δώσανε δουλειά, και το μεγάλωσε το παιδί.

Λοιπόν, ήρθε ύστερα από χρόνια η μητέρα του, που το ξέχασε στην κούνια και λέει: "Το παιδί είναι δικό μου". "Όχι", λέει η γυναίκα που το έσωσε. "Εγώ το γλίτωσα, το μεγάλωσα, το αγάπησα· είναι δικό μου το παιδί". "Όχι, δικό μου" η μια, "δικό μου" η άλλη και, για να βρουν το δικίο τους, πήγαν σε ένα μεγάλο και σοφό δικαστή.

Κι αυτός λέει σε κάποιον από τους ανθρώπους του να πάρει μια κιμωλία και να φτιάξει στο πάτωμα έναν κύκλο κι εκεί μέσα να βάλουν το μικρό παιδί.

Έτσι και κάνουν. Κι όλοι κοιτούν με απορία. Τότε, λέει ο δικαστής στις δυο γυναίκες να πιάσουν το παιδί. Από το ένα χέρι η μια, από το άλλο χέρι η άλλη. Και μόλις θα 'δινε εκείνος το σύνθημα, να το τραβούσε η καθεμιά προς το μέρος της. Όποια

κατάφερνε να το τραβήξει έξω από τον κύκλο, προς το μέρος της, θα κέρδιζε το παιδί, θα 'ταν δικό της.

Σφυρίζει ο δικαστής μια, και να σου, τραβά η μια από τη μια μεριά κι η άλλη από την άλλη. Μα σε λίγο, αφήνει το χέρι του παιδιού η μια και το τραβά προς το μέρος της και το βγάζει έξω από τον κύκλο με την κιμωλία η άλλη. Η μάνα που το γέννησε. Ήταν όλο περηφάνια που αυτή κέρδισε, και περίμενε ο δικαστής να της πει να πάρει το παιδί και να φύγει.

Ο δικαστής όμως στράφηκε στην άλλη γυναίκα και ρώτησε: "Γιατί σταμάτησες να το τραβάς; Γιατί του άφησες μόνη σου το χέρι;". Κι εκείνη απάντησε: "Τι να έκανα; Να το σακάτευα; Να του έβγαζα το χέρι; Είδα ότι το παιδί είχε αρχίσει να πονά".

Τότε ο δικαστής της είπε: "Το παιδί είναι δικό σου, γιατί εσύ το αγαπάς τόσο πολύ, που δε θέλεις να του κάνεις κακό".

Κι έτσι, η γυναίκα που το μεγάλωσε το πήρε και έφυγε, ρίχνοντας μια τρυφερή ματιά στο δικαστή και στον κύκλο με την κιμωλία, που άστραφτε στο ηλιόλουστο πάτωμα κι ήταν σα να της μιλούσε και να της έλεγε: "Στο καλό, κοπέλα μου, στο καλό..."».

— Κι αν το παιδί δεν έδινε τα χέρια του να τα τραβήξουν, βρήκε να πει το Λουλούδι, τότε τι θα έκανε ο δικαστής; Γιατί δεν το ρώτησαν και το μικρό παιδί ποια από τις δυο γυναίκες αγαπούσε περισσότερο;

Η Μόνα ξαφνιάστηκε από την παρατήρηση αυτή του Λουλουδιού και για μια στιγμή δεν ήξερε τι να πει. Ύστερα, είπε:

— Πολύ σωστό. Μπράβο σου που το σκέφτηκες. Έτσι, ας πούμε ότι ήσουν εσύ στη θέση του παιδιού και σε ρωτούσαν ποια από τις δυο αγαπάς πιο πολύ, τι θα 'λεγες;

— Θα 'λεγα ότι εγώ αγαπούσα εκείνη που μ' αγαπούσε πιο πολύ.

Έτσι, σιγά σιγά άρχισε να του φανερώνει την αλήθεια. Σε λίγες μέρες το Λουλούδι όχι μόνο ήξερε πώς το βρήκε η μητέρα του, αλλά κι ότι κινδύνευε να της το πάρουν.

*τα τσιράκια (το τσιράκι): οι πιστοί ακόλουθοι

Ο Μπέρτολτ Μπρεχτ στο θεατρικό έργο του «Ο καυκασιανός κύκλος με την κιμωλία» αναφέρει:

«Κανένα πράγμα δεν είναι κανενός — ή, αν όχι, τότε είναι σίγουρα κεινού που το 'χει μεράκι του, και τ' αγαπά και το γνωρίζει. Ένα παιδάκι ανήκει σ' όποιον το φροντίζει».